

Dokument zasedanja

A8-0049/2019

29.1.2019

POROČILO

s predlogom nezakonodajne resolucije o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma, v imenu Evropske unije, o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Singapur na drugi strani
(07979/2018 – C8-0447/2018 – 2018/0095M(NLE))

Odbor za mednarodno trgovino

Poročevalec: David Martin

VSEBINA

	Stran
PREDLOG NEZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA	3
POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU	8
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU	9

PREDLOG NEZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

**o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma, v imenu Evropske unije, o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Singapur na drugi strani
(07979/2018 – C8-0447/2018 – 2018/0095M(NLE))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (07979/2018),
- ob upoštevanju osnutka Sporazuma o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Singapur na drugi strani (07980/2018),
- ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 207(4) in točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0447/2018),
- ob upoštevanju pogajalskih smernic z dne 23. aprila 2007 za sporazum o prosti trgovini z državami članicami Združenja držav jugovzhodne Azije (v nadaljnjem besedilu: združenje ASEAN),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 22. decembra 2009 o dvostranskih pogajanjih o sporazumu o prosti trgovini s posameznimi državami članicami združenja ASEAN, in sicer najprej s Singapurjem,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. aprila 2011 o prihodnji evropski mednarodni naložbeni politiki¹,
- ob upoštevanju sprememb začetnih pogajalskih smernic z dne 12. septembra 2011, da se Komisija pooblasti za pogajanja o naložbah,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1219/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o prehodnih dogovorih za dvostranske sporazume o naložbah med državami članicami in tretjimi državami²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. julija 2016 o novi v prihodnost usmerjeni in inovativni strategiji za trgovino in naložbe³,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. oktobra 2015 z naslovom Trgovina za vse – Za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko (COM(2015)0497),
- ob upoštevanju mnenja Sodišča Evropske unije z dne 16. maja 2017 v postopku 2/15⁴, za katero je na podlagi člena 218(11) PDEU Komisija zaprosila 10. julija 2015,

¹ UL CE 296, 2.10.2012, str. 34.

² UL L 351, 20.12.2012, str. 40.

³ UL C 101, 16.3.2018, str. 30.

⁴ Mnenje Sodišča z dne 16. maja 2017, 2/15, ECLI:EU:C:2017:376.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. oktobra 2018 o prispevku EU k zavezujočemu instrumentu OZN o nadnacionalnih družbah in drugih podjetjih z nadnacionalnimi značilnostmi v zvezi s človekovimi pravicami¹,
 - ob upoštevanju pravil Komisije OZN za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) o preglednosti pri reševanju sporov med vlagatelji in državo na pogodbeni podlagi,
 - ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti njenega naslova V o zunanjepolitičnem delovanju Unije,
 - ob upoštevanju zlasti dela 5, naslovov I, II in V PDEU ter natančnejše člena 207 v povezavi s členom 218(6)(a)(v),
 - ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne ...² o osnutku sklepa,
 - ob upoštevanju člena 99(2) Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A8-0049/2019),
- A. ker EU in Singapur delita iste temeljne vrednote, vključno z demokracijo, pravno državo, spoštovanjem človekovih pravic, kulturno in jezikovno raznolikostjo ter močno zavezanostjo na pravilih temelječi trgovini v večstranskemu trgovinskemu sistemu;
 - B. ker je EU največja prejemnica in največji vir tujih neposrednih naložb na svetu;
 - C. ker je Singapur osmi največji cilj neposrednih tujih naložb EU in prvi cilj v regiji ASEAN;
 - D. ker je Singapur daleč največji partner EU v jugovzhodni Aziji, saj predstavlja malo manj kot tretjino trgovine z blagom in storitvami med EU in združenjem ASEAN ter približno dve tretjini vseh naložb med regijama; ker ima več kot 10.000 evropskih podjetij regionalne urade v Singapurju ter poslujejo normalno v okoliščinah pravne gotovosti in varnosti;
 - E. ker je Singapur prvi cilj evropskih naložb v Aziji, saj so sredstva v dvostranskih naložbah leta 2016 dosegla 256 milijard EUR;
 - F. ker je trenutno v veljavi več kot 3.000 mednarodnih pogodb o naložbah, države članice EU pa so pogodbenice pri približno 1.400 od teh;
 - G. ker gre za prvi sporazum „samo o zaščiti naložb“, ki ga je EU sklenila s tretjo državo po razpravah med institucijami o novi strukturi prostotrgovinskih odnosov EU na podlagi mnenja Sodišča Evropske unije 2/15 z dne 16. maja 2017;
 - H. ker je v luči novega pristopa EU do zaščite naložb in mehanizma za njeno izvrševanje – sistema sodišč za naložbe (ICS) – Singapur leta 2017 pristal na revizijo določb o zaščiti naložb, o katerih so bila pogajanja sklenjena leta 2014, s čimer je bil že sklenjeni sporazum ponovno odprt;

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0382.

² Sprejeta besedila, P8_TA(0000)0000.

- I. ker sporazum temelji na določbah o zaščiti naložb iz celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma med EU in Kanado (CETA), ki ga je Parlament ratificiral 15. februarja 2017;
 - J. ker je Belgija 6. septembra 2017 zaprosila Sodišče Evropske unije za mnenje o združljivosti določb o sistemu sodišč za naložbe iz sporazuma CETA s pogodbami EU;
 - K. ker je v razvitih gospodarstvih z dobro delujočimi sodnimi organi manjša potreba po mehanizmi za reševanje sporov med vlagatelji in državo, četudi ti mehanizmi lahko zagotovijo hitrejše reševanje sporov; ker bi ustanovitev neodvisnega večstranskega sodišča za naložbe vseeno okrepila zaupanje v sistem in pravno varnost;
 - L. ker bo sporazum nadomestil obstoječe dvostranske pogodbe o naložbah med 13 državami članicami EU in Singapurjem, ki ne vključujejo novega pristopa EU do zaščite naložb in mehanizma za njeno izvrševanje (ICS);
 - M. ker sta se pogodbenici zavezali, da si bosta prizadevali za vzpostavitev večstranskega sodišča za naložbe, pri čemer gre za pobudo, ki jo Parlament močno podpira;
 - N. ker je Svet 20. marca sprejel pogajalske smernice, s katerimi je pooblastil Komisijo, da se v imenu EU pogaja o konvenciji o ustanovitvi večstranskega sodišča za naložbe; ker so bile te pogajalske smernice objavljene;
 - O. ker je EU z Vietnamom sklenila podoben sporazum o zaščiti naložb, ki ga je Komisija sprejela 17. oktobra 2018;
1. pozdravlja novi pristop EU do zaščite naložb in mehanizem za njeno izvrševanje (ICS), ki je nadomestil tako zelo sporen mehanizem za reševanje sporov med vlagatelji in državo (ISDS), saj odpravlja nekatere pomanjkljivosti v postopku, kot tudi posamezne pristope, ki jih uporabljajo države članice EU v obstoječih dvostranskih sporazumih o naložbah;
 2. meni, da je bistveno, da bo sporazum zagotovil visoko raven zaščite naložb, preglednosti in odgovornosti, obenem pa ohranil pravico obeh pogodbenic do zakonodajnega urejanja na vseh ravneh vlade in uresničevanja legitimnih ciljev javnih politik, kot sta varstvo javnega zdravja in okolja; poudarja, da ureditev v eno od pogodbenic, ki bi negativno vplivala na naložbo ali posegala v pričakovanja vlagatelja glede dobička, sama po sebi ne bi pomenila kršitve standardov zaščite naložb in zato v tem primeru ne bi bilo potrebno nadomestilo; poudarja, da sporazum nikakor ne sme omejevati avtonomije socialnih partnerjev in sindikalnih pravic;
 3. poudarja, da sporazum zagotavlja, da vlagatelji iz EU v Singapurju ne bodo diskriminirani v primerjavi s singapurskimi vlagatelji, in jih ustrezno varuje pred nelegitimno razlastitvijo;
 4. opozarja, da sistem sodišč za naložbe (ICS) predvideva ustanovitev sodišča prve stopnje in pritožbenega sodišča, katerih člani bodo morali imeti primerljive kvalifikacije kot sodniki Meddržavnega sodišča, vključno s strokovnim znanjem na področju mednarodnega javnega prava in ne samo gospodarskega prava, izpolnjevati pa bodo morali stroga pravila glede neodvisnosti, integritete in etičnega ravnanja na podlagi

zavezujočega kodeksa ravnanja, s čimer se bodo preprečevala navzkrižja interesov;

5. pozdravlja, da se bodo pravila o preglednosti uporabljala za postopke pred sodišči, da bo dokumentacija o zadevah na voljo javnosti in da bodo obravnave javne; je prepričan, da bo večja preglednost javnosti vlila zaupanje v ta sistem; poleg tega pozdravlja, da so jasni razlogi, na podlagi katerih lahko vlagatelj vloži zahtevek, kar zagotavlja dodatno preglednost in poštenost postopka;
6. poudarja, da tretje strani, kot so delavske in okoljevarstvene organizacije, pred sodišči nimajo pravnega statusa in zato ne morejo sodelovati kot prizadete stranke pri izvrševanju obveznosti vlagateljev, lahko pa sodelujejo v postopkih sodišč za naložbe prek dopisov *amicus curiae*; poudarja, da naložbeno sodišče še vedno predstavlja ločen sistem samo za tuje vlagatelje;
7. poudarja, da iskanje najugodnejše jurisdikcije ne sme biti mogoče in da ne sme biti mogoče začeti več postopkov ali vzporednih postopkov;
8. opozarja, da se sporazum močno opira na določbe o zaščiti naložb iz sporazuma CETA, saj vsebuje določbe o obveznostih nekdanjih sodnikov, kodeks ravnanja za preprečevanje navzkrižij interesov in povsem delujoče pritožbeno sodišče že ob sklenitvi sporazuma;
9. pozdravlja zavezo Singapurja ustanovitvi večstranskega sodišča za naložbe, ki je javno in neodvisno mednarodno sodišče, ki bo pristojno za obravnavo sporov o naložbah med vlagatelji in državami, ki bodo sprejele njegovo pristojnost glede njihovih dvostranskih pogodb o naložbah, končni cilj tega sodišča pa mora biti reforma in nadomestitev sedanje neuravnotežene, drage in razdrobljene ureditve za zaščito naložb; meni, da je ta sporazum ključni korak v to smer; spodbuja Komisijo, naj si še naprej prizadeva za dogovor s tretjimi državami o čimprejšnji ustanovitvi večstranskega sodišča za naložbe;
10. pozdravlja odločitev Sveta, da objavi pogajalske smernice z dne 20. marca 2018 o večstranskem sodišču za naložbe, in poziva Svet, naj takoj po njihovem sprejetju objavi pogajalske smernice za vse pretekle in prihodnje trgovinske in naložbene sporazume, da bi se povečala preglednost in nadzor javnosti;
11. poudarja, da bo sporazum nadomestil obstoječe dvostranske pogodbe o naložbah med 13 državami članicami EU in Singapurjem ter tako zagotovil večjo skladnost kot dvostranski sporazumi, ki temeljijo na zastarelih določbah o zaščiti naložb in vključujejo mehanizem ISDS; poudarja, da bo sporazum ustvaril tudi nove pravice za terjatve vlagateljev v preostalih 15 državah članicah; poudarja, da so delujoča nacionalna sodišča glavna možnost za reševanje vlagateljskih sporov, vendar meni, da je sporazum pomemben korak k reformi globalnih pravil o zaščiti naložb in reševanju sporov;
12. obžaluje, da ni določb o odgovornosti vlagateljev, in v zvezi s tem poudarja pomen družbene odgovornosti podjetij; poziva Komisijo, naj na primer za proizvodnjo oblačil razmisli o podobni zakonodaji, kot je tista na področju konfliktnih mineralov in lesa; opozarja na pomen smernic OECD za večnacionalne družbe in vodilnih načel OZN o podjetništvu in človekovih pravicah;

13. ugotavlja, da ni globalnega pristopa kar zadeva spoštovanje človekovih pravic s strani gospodarskih družb in da ni razpoložljivih mehanizmov za varstvo pravic; opozarja na delo, ki ga je v okviru OZN začela odprta medvladna delovna skupina za mednarodne družbe in druga podjetja na področju človekovih pravi ter zadeva oblikovanje zavezujočega instrumenta v okviru OZN; spodbuja Komisijo in države članice EU, naj konstruktivno sodelujejo pri tej pobudi;
14. spodbuja Komisijo, naj si še naprej prizadeva za boljšo dostopnost sistema ICS za mala in srednja podjetja ter manjše gospodarske družbe;
15. poziva Komisijo in Singapur, naj dosežeta dogovor o strožjih sankcijah za primere, ko člani sodišč ne bi spoštovali kodeksa ravnanja, in naj zagotovita, da se bodo te lahko uporabile takoj, ko bo začel veljati ta sporazum;
16. meni, da bo odobritev tega sporazuma zagotovila EU boljša izhodišča za pogajanja o podobnih sporazumih z drugimi državami članicami združenja ASEAN, da bi se po celotni regiji vzpostavila podobna pravil o zaščiti naložb;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropski službi za zunanje delovanje, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Republike Singapur.

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Sporazum o zaščiti naložb med EU in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Singapur na drugi strani		
Referenčni dokumenti	2018/0095M(NLE)		
Datum posvetovanja / Zahteva za odobritev	6.9.2018		
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	INTA 13.9.2018		
Poročevalec/-ka Datum imenovanja	David Martin 16.5.2018		
Obravnava v odboru	10.7.2018	5.11.2018	3.12.2018
Datum sprejetja	24.1.2019		
Izid končnega glasovanja	+: -: 0:	25 12 0	
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Arena, David Campbell Bannerman, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Christophe Hansen, Heidi Hautala, Yannick Jadot, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Kārlis Šadurskis, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, William (earl) Dartmouthski, Jan Zahradil		
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Syed Kamall, Frédérique Ries, Fernando Ruas, Paul Rübig, Pedro Silva Pereira, Ramon Tremosa i Balcells, Jarosław Wałęsa		
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	José Blanco López, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Mihai Țurcanu, Anna Záborská		
Datum predložitve	30.1.2019		

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V PRISTOJNEM ODBORU**

25	+
ALDE	Jozo Radoš, Frédérique Ries, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	David Campbell Bannerman, Syed Kamall, Joachim Starbatty, Jan Zahradil
EFDD	William (earl) Dartmouthski
PPE	Salvatore Cicu, Santiago Fisas Aixelà, Christophe Hansen, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Sorin Moisă, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Fernando Ruas, Paul Rübig, Kārlis Šadurskis, Adam Szejnfeld, Mihai Țurcanu, Jarosław Wałęsa, Anna Záborská
S&D	Bernd Lange, David Martin, Pedro Silva Pereira

12	-
ENF	France Jamet
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz
S&D	Maria Arena, José Blanco López, Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Joachim Schuster
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

0	0

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani